

10—21/3/1986.

№ 493

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK
3/1986. számú
UTASÍTÁSA**

**a balesetet szenvedett, illetve eltűnt polgári légi járművek
megsegítése, felkutatása, mentése érdekében teendő rendőri
intézkedésekről**

Budapest, 1986. évi február hó 24-én.

A balesetet szenvedett, illetve eltűnt (a továbbiakban: vész helyzetbe került) polgári légi járművek megsegítése, felkutatása, mentése érdekében teendő rendőri intézkedések megvalósítására a honvédelmi miniszterrel, a közlekedési miniszterrel, az egészségügyi miniszterrel, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterrel és a Minisztertanács Tanácsi Hivatala elnökével egyetértésben kiadom az alábbi

u t a s í t á s t :

1. A BM Főügyelet a Magyar Néphadsereg Egyesített Repülésirányító Főközpontjától (a továbbiakban: MN EREF), illetve a Közlekedési Minisztérium Légiforgalmi és Repülőtéri Igazgatóság repülésirányító szolgálatától a polgári légi jármű vész helyzetbe kerüléséről kapott értesítés esetén a további intézkedések megtételéhez az értesítést adótól kérje és rögzítse:
 - a) a vész helyzetben levő polgári légi jármű típusát, állami hovatartozását, lajstromjelét,
 - b) a légi jármű vész helyzetének pontos (vagy körülbelüli) helyét, idejét és az érintett légifolyosó számát,
 - c) a légi jármű fedélzetén tartózkodó személyek számát és rakományának jellegét,
 - d) az értesítést adó nevét és a bejelentés időpontját,
 - e) az értesítést adó részéről már fogantatosított, illetve az általa javasolt intézkedéseket.

2. Ha polgári légi jármű bekövetkezett vész helyzetéről a BM Főügyelet állampolgári bejelentés vagy rendőri szerv észlelése útján értesül, köteles arról tájékoztatni az MN EREF-et és a KM Légügyi Igazgatóság ügyeleti szolgálatát.
3. A bejelentést követően a BM Főügyelet a kapott információ alapján köteles:
 - a) a területileg illetékes megyei (budapesti) rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: RFK), szükség esetén a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság központi ügyeletét az adatok pontos közlésével értesíteni,
 - b) eltűnt légi jármű esetén a légi jármű felkutatása érdekében utasítást adni a helyi intézkedési tervben meghatározott feladatok végrehajtására,
 - c) a már bekövetkezett esemény pontos helyének ismeretében intézkedni az életmentéssel és a további kárelhárítással összefüggő feladatok végrehajtására,
 - d) eleget tenni jelentési kötelezettségének,
 - e) értesíteni a BM ORFK Légirendészeti Parancsnokságot (a továbbiakban: parancsnokság) vagy annak ügyeletes személyzetét, hogy felkészüljön az esemény szakmai kivizsgálására alakuló bizottsági (a továbbiakban: bizottság) munkába történő bekapcsolódásra, illetve arra, hogy a szolgálatos helikopter és személyzete szükség esetén helyszínre vezényelhető legyen.
4. A BM Főügyelet az érintett rendőri szerv és a polgári légügyi hatóságok, valamint az MN EREF és a társrendőri szervek közötti együttműködési, koordináló feladatokat mindaddig teljesítse, amíg az eltűnt légi jármű felkutatása, a vész helyzet megszüntetése, a bekövetkezett repülőbaleset helyszínének felderítése, az életmentés, a további károk elhárítása és a helyszínbiztosítás befejeződik, illetve amíg eleget tesz a jelentési kötelezettségének.
5. A parancsnokság a BM Főügyeletről kapott értesítést követően — a vonatkozó előírások alapján — felkészül:
 - a) a bizottság munkájába történő bekapcsolódásra,
 - b) a szolgálatos helikopter és személyzete készenlétbe helyezésével annak helyszínre vezénylésére úgy, hogy ott a repülés műszaki és egyéb vonatkozású feltételei a RFK igényének megfelelő mértékben biztosítva legyenek.
6. A parancsnokság a szolgálatos helikopter helyszínre vezényléséről a RFK ilyen igényét követően azonnal gondoskodik. Hivatali munkaidőn túl, illetve munkaszüneti napokon a vezénylésre a BM Főügyelet intézkedjen és ilyen esetben a repülések folyamatosságát a végrehajtó személyzet biztosítsa.
7. A parancsnokságnak a bizottsággal a repülőbaleset helyszínére érkezett szaktisztje feladatának teljesítése közben köteles a helyszínen az olyan szakmai szempontok érvényesülé-

sét is figyelemmel kísérni és biztosítani, amelyek elősegíthetik a szakmai kivizsgálást, illetve az esetleges büntetőeljárás során a bizonyítást.

8. A parancsnokság szaktisztjének feladatát a helyszínen — a kutatással, mentéssel és a további károk elhárításával kapcsolatos teendők befejezése után — a repülőbalesetek és a rendkívüli repülőesemények szakmai vizsgálatának szabályairól és rendjéről szóló 14/1984. (VIII. 1.) KM számú rendelet, illetve a 13. számú Légügyi Előírás határozza meg.

9. A RFK köteles „intézkedési terv”-et készíteni, amely az eltűnt polgári légi járművek felkutatásával, ezt követően pedig a mentéssel és a repülőbaleset következményeinek elhárításával kapcsolatos saját, valamint az együttműködésre kötelezett tanácsi (a megyei tanács VB közlekedési feladatokat ellátó szakigazgatási szerve, az állami tűzoltóság megyei parancsnoksága) és a kijelölt honvédségi szerv, valamint az Országos Mentőszolgálat területileg illetékes mentőállomása feladatait és az együttműködés módját tartalmazza.

Az „intézkedési terv”-ben foglaltak koordinálására a megyei (budapesti) Karhatalmi Operatív Törzs (a továbbiakban: KOT) kell megjelölni.

10. Az „intézkedési terv”-ben külön-külön fejezetben kell foglalkozni:

- a) az eltűnt légi jármű felkutatásával,
- b) a repülőbaleset helyszínén a mentéssel és a kárelhárítással, illetve a helyszín biztosításával, valamint a nyomok, tárgyi bizonyítási eszközök rögzítésével összefüggő feladatokkal,
- c) az együttműködő szervek feladatával és riasztásuk módjával,
- d) a RFK ügyeletének feladataival.

11. Az eltűnt légi járművek felkutatásával összefüggésben az „intézkedési terv”-nek tartalmaznia kell:

- a) a kutatásban résztvevő szerveket és az általuk e feladathoz biztosított létszámot,
- b) a kutatásban résztvevők (esetleg tömeges) szállításának módját és a szállításban közreműködő szerveket, illetve az általuk biztosított gépjárműkapacitást,
- c) a kutatás időszakában a hírösszeköttetés biztosítását,
- d) a kutatás során az érintett terület levegőből történő felderítésének lehetőségeit és végrehajtási módját.

12. A légi felderítéshez igénybe vehető:

- a) a RFK területén tevékenykedő MÉM Repülőgépes Szolgálat légi járműve,
- b) az MN légi kutató-mentő szolgálata az MN EREF-en keresztül,

- c) a parancsnokság szolgálati helikoptere a BM Főügyeletén keresztül,
 - d) az MHSZ légi járművei.
13. Az „intézkedési terv” kidolgozásánál, illetve a kutatás megszervezésénél számolni kell:
- a) az átfésülendő terület nagyságával,
 - b) a várható helyszín nagy kiterjedésével.
14. A repülőbaleset helyszínén a mentési és kárelhárítási feladatok végrehajtása során számolni kell a tűz- és robbanásveszéllyel, a sugárszennyeződéssel, a bajba jutott (sérült vagy elhalálozott) személyek viszonylag nagy számával és ezért az „intézkedési terv”-ben ki kell térni:
- a) a tűz lokalizálásának,
 - b) a sugármentesítés és fertőtlenítés,
 - c) az elsősegély állomások kialakításának és működtetésének,
 - d) a sérültek és elhaltak elszállításának módjára.
15. A repülőbaleset helyszínén elsődleges teendő a bajbajutott, sérült személyek mentése. Emiatt a feladat végrehajtásába bevont egészségügyi szerveket a tömeges mentésre kell felkészíteni. Szükség esetén a gyors egészségügyi szállításokra az Országos Mentőszolgálat légi járműveinek közreműködését is kérni kell.
16. A mentés és kárelhárítás során — ha a helyileg biztosítható élő erők és technikai eszközök nem elegendők — a szükségletek pontos meghatározásával kérni kell a BM Főügyeletén keresztül a szomszédos RFK vagy az MN Központi Harcálláspontjának közreműködését, illetve a BM TOP központi ügyeletét és operatív csoportját.
17. Az „intézkedési terv”-ben felsorolt feladatok végrehajtásával és koordinálásával megbízott KOT munkájába szükség szerint vonja be a parancsnokság szaktisztját és a légügyi hatóság balesetvizsgálattal megbízott szakemberét is.
18. A KOT feladata a mentési és a kárelhárítási tevékenység végrehajtásával fejeződik be. Ezt követően a RFK feladatát a 3/1983. (III. 16.) BM számú rendeletben foglaltak képezik.
19. A rendkívüli eseményről polgári szervek részére csak a RFK adhat tájékoztatást az ügyeletén keresztül.
20. Az utasításban foglaltakat elsősorban a polgári légi közlekedésben résztvevő utas- és áruszállító légi járművek eltűnésének, illetve balesetének bekövetkezésekor kell alkalmazni. Egyéb esetekben a vonatkozó jogszabályok és a 13. számú Légügyi Előírás rendelkezései az irányadók.

21. A RFK által elkészített „intézkedési terv”-et az érintett együttműködő szervek vezetőivel történt egyeztetés és aláírás után a közbiztonsági miniszterhelyetteshez 1986. december 31-ig jóváhagyásra fel kell terjeszteni.

A jóváhagyott „intézkedési terv”-et a RFK ügyeletén kell elhelyezni és az érintett együttműködő szervek részére meg kell küldeni.

22. Az „intézkedési terv” mellékleteként kell kezelni és tárolni:

a) a polgári légi járművek típusait tartalmazó „Tűzoltási és Mentési Tájékoztató”-t,

b) a RFK területét ábrázoló 1 : 150 000 léptékű térképet, melyen fel kell tüntetni a közigazgatási terület felett átvezető légifolyosót,

c) a Magyar Népköztársaság 1 : 500 000 léptékű „Légiforgalmi Térkép”-et,

d) az együttműködő szervek (tanácsi, honvédségi) felelős vezetői és közreműködői értesítésének és riasztásának módját.

23. A jóváhagyott „intézkedési terv”-eket és mellékleteit évente legalább egy alkalommal az érintett együttműködő szervek vezetőivel együtt felül kell vizsgálni és figyelembe véve az esetleges változásokat, át kell dolgozni.

24. Ez az utasítás kiadása napján lép hatályba, rendelkezéseit az érintett személyi állománnyal ismertetni kell.

FÖLDESI JENŐ s. k.,
r. altábornagy
államtitkár

Készült: 520 példányban.

Felterjesztve: miniszter elvtársnak.

Kapják: elosztó szerint.